

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo je v Mariboru,

Ruška cesta 5, poštni predal 22.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Maribor, Ruška c. 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII., Zadrugi dom.

Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
belo tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda 1.— Din. V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta 2-25 D. Pri večjem številu objav popust.

Št. 56.

Sreda 13. julija 1927.

Leto II.

To ne vodi k enotnemu nastopu!

Buržuazija in njeni agenti skuša-
jo tudi pri sedanjih volitvah na vsak
način preprečiti skupen nastop de-
lavstva. Niso sovražniki delavske so-
lidarnosti le v buržuaznih krogih,
marveč buržuazija jih pošilja tudi
med delavstvo, da tem umetno sku-
šajo rušiti solidarnost delavstva. V
mnogih slučajih je te sovražnike te-
žko spoznati, vendar jih pa lahko
spozna vsak količkaj zaveden so-
drug, če se spomni na to, kakšne na-
loge ima delavski politični pokret.
Samo to vprašanje si je treba zasta-
viti, pa smo si takoj na jasnem.

Proletarski socialistični politični
pokret ima namen voditi razredni
boj proti kapitalističnemu družabne-
mu redu za izpremembo sedanjega
reda. To je naloga marksističnega
političnega gibanja. To je glavna pro-
gramna točka, ki jo ima tudi sociali-
stična stranka.

Iz tega pa sledi, da mora biti pro-
letarski politični boj naperjen proti
kapitalističnim strankam na celi črti
in da mora proletarski pokret zbirati
okoli sebe vse proletarce, jih organi-
zirati in organizirano voditi ta boj
kot proletarski razred. Vsako drugo
delo, vsako drugo početje v delav-
skih vrstah, ki proletarce razdvaja,
ki seje med njimi nezaupanje, pa ni
več razredni boj, marveč le hlapče-
vanje kapitalizmu, ker ruši politič-
no edinstvo in s tem moč proletari-
jata.

Ta proletarski program je tako
stalen in trden, da preko njega zdrav
pokret ne more in mu ni treba vsak
dan izpreminjati programa in tak-
like.

Vse drugače delajo nekateri zna-
ni ekstremisti, ki so že zdavnaj po-
zabili, da hoče delavstvo enoten po-
kret. Oni ne marajo političnega edin-
stva, oni ne vodijo boja proti bur-
žuaziji; nekoč so izjavljali v narodni

skupščini, da je Jugoslavija enoten
narod, letos so zahtevali narodno
avtonomijo, sedaj pa zahtevajo ne-
kak tak blok, karšnega zahteva sam
Radić. Obenem pa berejo levite na
desno in levo s prozornim namenom,
da jim uspe razdirajoče delo med
delavstvom v veliko veselje kapita-
lizma.

Tako delovanje se mora vsakemu
delavcu, ki iskreno čuti socialistično
in pozna marksizem, zagabiti. De-
lavstvo zahteva enoten nastop, tisti
pa, ki na vsak način hočejo prepreči-
ti enoten nastop, škodujejo delavskemu
pokretu. Oni širijo laži in obre-
kovanja in uganjajo demagogijo, češ,
saj delavci ne bodo razumeli našega
namena, pa bodo nasedli in mi s tem
napravimo veliko uslugo kapitali-
stom, ko spravimo proletarijat ob po-
litični vpliv in moč. Onih točk naše-
ga minimalnega programa, ki zahteva
popolno demokracijo, popolno svo-
bodo in popolno pravico do življenja,
pač ni potreba razlagati, ker delav-
stvo vse to že pozna.

Končno naglašamo še, da je pro-
letarska politična moč in spas le v
edinstvu — tudi političnem.

Apeliramo na zaupnike, da si
vzamejo te besede k srcu. Za sku-
pen nastop je delavstvo sploh. Pri
skupnem nastopu pa sodelujejo že
sedaj Socialistična stranka, Zedinje-
nje in strokovno organizirani zaupni-
ki tudi v ljubljanski oblasti; v štajer-
ski oblasti pa je skupen nastop go-
tova stvar, ker dajo zaupniki več na
medsebojno delavsko zvestobo kakor
pa na fraze, ki hočejo še nadalje sla-
biti proletarski razredni boj.

Nihče naj ne ostane doma na dan
volitev; vsi na volišče za združeni
proletarijat, da na dan volitev dostoj-
no manifestiramo, da hočemo enoten
politični pokret in da pokažemo svo-
jo politično zavednost in moč.

SLS ekspozitura NRS.

Pisali smo ponovno, da se je kle-
rikalna stranka zadnje čase temeljito
»preorijentalala«. Njeno zadržanje v
zadnjem letu je bilo pač tako, da ni
bilo treba posebne politične daleko-
vidnosti, da se vidi, da jadra vseslo-
venska, avtonomistična, federalistič-
na, socialistična in komunistična SLS
z razpetimi jadrmi v beograjski vlad-
ni radikalni in centralistični tabor.

To, kar se je zgodilo te dni, je sa-
mo logična posledica pripravljenosti,
ki so se v tej smeri delale zadnje mesece
in ki so našle svoj dobroobstoječi za-
ključek v obilnem blejskem skupnem
kosilu med dr. Korošcem in Vukiče-
vičem.

S tem obedom se je zapečatila po-
godba med vladno radikalno stranko
in SLS, ki bo odslej lahko čepela z
enim svojim ministrom v vladi, zato
služila dvema kot ekspozitura vladne
radikalne stranke.

Zakaj v naši državi sme vladati
samo vsakokratna vladna radikalna
stranka — in če hočejo voditelji SLS
tudi v vlado — in to hočejo, oh, kako
hočejo! — tedaj morajo pač služiti ne
samo tej vladi, nego tudi tej stranki.

Sedaj je SLS tam, kjer je bila za
časa Avstrije: v vladnem taboru. In

če bog da, bo skušala v Sloveniji vla-
dati tako, kakor je vladala prej: Po-
nižni suženj v Beogradu, nasilni in
oholi gospodar doma!

Le ta razlika je, da je svetovna
vojna in povojno vrenje izdramilo tu-
di slovenski narod in da ni zato ver-
jetno, da ji bo mogoče še enkrat
vstrahovati in zaslužiti narod. Kajti
narod je sledil po vojni SLS zaradi
njenege opozicijskega zadržanja —
veliko vprašanje je pa, če ji bo sledil
tudi na tej njeni poti, zlasti, ker ne bo
v tem slučaju mogoče tolažiti narod z
bogve kakimi praktičnimi pridobit-
vami, saj je znano, da obdrži Beograd
vedno glavno zase, »deželj« pa pre-
pušča brezpomembne drobtine.

Radić je nekoč primerjal svojo po-
litiko z »avijatiko«, s čim naj primer-
jamo danes politiko SLS?

S tako silo ni letel niti Lindbergov
aeroplan, kakor leti SLS. Še pred
enim letom bolj avtonomistična in fe-
deralistična in revolucionarna kot
najbolj ekstremne stranke — danes
pa že skoro bolj vladna in centrali-
stična kot radikalni sami!

Očitno je, da se Kranjcem vreme-
na bolj in bolj jasni.

II. delavska Olimpijada v Pragi 1927.

Praga, 7. julija 1927.

Slavnosti, ki so za vse internacio-
nalno delavstvo velikega pomena,
so se zaključile predvčeranjem v Pra-
gi. II. delavska Olimpijada! V kako
velikanskem merilu se razvija v po-
vojni dobi proletarska kultura! Prvo
Olimpijado je priredilo češko delav-
stvo v Pragi leta 1921. Štiri leta po-
zneje se je vršila internacionalna
delavska Olimpijada, prirejena od lu-
cernske športne internacionale v
Frankfurtu ob Majnu, lansko leto so
priredili avstrijski sodruzi internacio-
nalno športno prireditve ogromnih
obsegov na Dunaju, in letos II. inter-
nacionalna Olimpijada v Pragi. Za
njo so se vršile že vse zadnje mesece
velikanske predpriprave. Štadijon, ki
ga je zgradil lansko leto češki Sokol
za svojo Olimpijado, so podrli in
zgradili na njegovem mestu iz last-
nih sredstev novega, ki sprejme vase
do 300.000 gledalcev poleg 6.000 te-
lovadcev! Češka zveza DTJ in de-
lavske gospodarske organizacije so
prispevale za to milijone. A dali so
jih brez obotavljanja, svesti si, da te
žrtve niso zaman, da bodo pripo-
mogle k še mogočnejšem razmahu in
razumevanju delavske kulture in k
dvigu vsega delavskega razreda.

Olimpijadne tekme so se začele
pravzaprav že meseca januarja v
Krkonoskih gorah, v kolikor se na-
našajo na zimski šport. Prave olim-
pijadne prireditve so se pa pričele v
nedeljo, dne 26. junija, ko je nastopi-
lo v štadijonu k vajam 12.000 delav-
skih otrok. 4. julija so se začele in-
ternacionalne tekme, katerih rezul-
tate ne moremo tukaj priobčiti radi
omejenega prostora. Tekmovalo se
je v vseh panogah športa: V nogome-
tu so se posebno izkazali Rumuni in
Belgijci, v vodnem športu Avstrijci
in Nemci, v prosti telovadbi so
najboljši Čehi. Tekem se je udeležilo
11 različnih narodov. President re-
publike, Masaryk, je bil vsak dan
navzoč v Stadijonu. President je bil
predmet živahnih ovacij. Ministrski
svet je na svoji seji dne 30. junija
sklenil, da se imajo v zadnjih glav-
nih dnevih Olimpijade razobesiti za-
stave na vseh javnih poslopih. Pra-
ško prebivalstvo je tekmovalo, kako
bi gostom napravilo bivanje čimbolj
prijetno in kako bi svoje hiše čimbolj
okrasilo z zastavami in cvetjem. Cela
Praga je valovala v najpestrejših bar-
vah. V gledališčih so se vršile sla-
vnostne predstave, koncerti, mestna
hiše je bila sijajno iluminirana na
stroške mesta, čeprav nima sociali-
stične večine. Nikjer ni bilo opaziti
nestrpnosti, povsod prijeteljska do-
brohotnost, kakor da hoče vse pre-
bivalstvo sodelovati na čim večjem
uspehu delavcev, zavedajoči se,

da je uspeh delavske kulture tudi
njihov uspeh in v čast cele države.
Še celo sokolski kongres je poslal
Olimpijadi svoje pozdrave, želeč ji
popolnega uspeha.

5. julija so se vršili glavni nastopi
članstva. Nastopilo je 12.000 članov
in 8000 članic. Posebne vaje so iz-
vajali še dunajski Čehi, amerikanski
sokol in telovadna zvezna šola iz
Leipziga. 1000 čeških delavskih
skavtov je nastopilo s postavljanjem
šotorov, signaliziranjem i. dr. Prvi,
tretji in predzadnji dan se je predva-
jala v Stadijonu grandiozna scena v
masah »Z delom v svobodo!«, pri
kateri je sodelovalo 2000 igralcev
pod vodstvom režiserja praškega na-
rodnega gledališča, Vojta Novaka.
V ponedeljek popoldne je priredil pre-
zident Masaryk v vrtu svoje reziden-
ce na Hradšinu pogostitev s čajem
za predstavnike DTJ, inozemske
delegacije, zastopnike delavskega
gibanja in zastopnike časopisja ob
navzočnosti diplomatskega zbora in
višjih državnikov. Svoj višek je pa
dosegla Olimpijada v sredo, 6. julija,
na Husov dan, ki je češki državni
praznik. V okviru Olimpijade se je
vršila impozantna Husova slavnost,
kar je bilo češki vladi zelo dobrodoš-
lo, ker se vrše ravno kar med njo in
vaticanom konkordatna pogajanja in
se je radi tega hotela izogniti mučni
situaciji, ki bi nastala, če bi se bila
oficijelno udeležila te proslave, od-
povedati ji pa tudi ni kazalo, ker je
ta praznik preveč nerazdružljiv s
češko narodnostjo in njeno tradicijo.
In tako se je Hus proslavljal kakor še
nikoli, kljub temu si pa češka vlada
lahko roke umije in reče Vatikanu,
saj nismo mi, saj so socialisti Husa
proslavljali. Udeležili so se je sicer
tudi zastopniki vlade, vendar so se
v svojih govorih izogibali kulturno-
bojnih momentov. Da bi parirali Hu-
sovo proslavo, so pa katoličani z ve-
likim pompom priredili blagoslovitev
novih zvonov za samostansko cerkev
v Strakovu, kar pa je ostalo skoraj
neopaženo. Delavske slavnosti je za-
ključil grandiozni obhod po Pragi, ki
je po svoji pestrosti in udeležbi tako
velikega števila različnih narodnosti,
v mnogem prekašal lanskega ob so-
kolski Olimpijadi, da, celo onega na
Dunaju. Cele štiri in pol ure so se va-
lili mimo nas nepregledni šestnajste-
rostopi mladine, krepkih, zdravih,
življenja polnih moških in žensk. Naj-
bolj navdušeno so bili pozdravljeni
Amerikanci in pa jugoslovanska de-
legacija, obstoječa iz dveh sodružic
iz Maribora in enega sodruga iz
Celja, vsi trije manuelni delavci. O
vzrokih, zakaj je bila Jugoslavija na
Olimpijadi tako nečasto zastopana,
bom prinesel svoje mnenje prihodnjič.

Občinske volitve v Ljubljani.

Volitve v občinski svet ljubljanski
je vlada končno razpisala, in sicer se
bodo te volitve vršile dne 2. oktobra.
Kakšni so motivi vlade, da gre ob
tem času razpisat ljubljanske volitve,
ni težko uganiti. Vlada tukaj nima
prav nobenih motivov, zakaj, tega
pač ne verujemo, da bi bila notranje-
ga ministra zapekla vest zaraditega,
ker so razne vlade toliko časa kršile
zakon o samoupravi občine ljubljans-
ke. Tu so merodajni povsem drugi,
politični razlogi. Klerikalci so doslej

imeli tudi ljubljanski državnozborni
mandat. Postali so v teku pol leta
tako kapitalna stranka, kakršne ni v
državi, čeprav so hoteli še pred do-
brim polletom postaviti državo na
glavo. Vso revolucionarnost, ki so jo
prej kazali, so vrgli v koš. Zdi se
nam, če opazujemo ta velikanski zu-
nanji (znotraj so vedno enaki) njih
preobrat, da so morali pred mini-
strom Vukičevićem pomoliti prav
skesani meo culpa in priseči pri
Alahovi bradi in vseh tajnistvih, da

Naročajte in širite „Del. Politiko“.

SINALCO

BREZ ALKOHOLA

ostanejo najudanejši hlapi vsakokratnega režima. Dr. Korošec je dobro vedel, da Ljubljana zahteva občinske volitve in ker je zopet v Ljubljani kandidat za narodno skupščino, si je mislil, dajmo razpisati volitve v Ljubljani, da bomo pokazali, kako silno demokratični smo; morda se nam le posreči, da bo kdo to verjel. No, minister, ki se osebno za Ljubljano prav malo meni, ker ni njegova politična domena, je napravil to uslugo svojemu spokornemu zavezniku. Verjetno pa je tudi, da so političarji hoteli napraviti nekoliko zmede, ki pa ne bo uspela, ker naš program in oni meščanskih strank, to sta dve povsem različni stvari.

Vsem krajevnim organizacijam SSJ v mariborski oblasti!

Po sklepu izvršnega odbora mariborske oblastne organizacije SSJ je sklican za nedeljo, dne 17. julija 1927 ob 8. uri dopoldne v Celju

izredni oblastni zbor

s sledečim

dnevnim redom:

1. Volitev predsedništva; volitev odbora za overovljenje delegatskih polnomočij in sklepanje o poslovniku.
2. Politični položaj in volitve v narodno skupščino. (Poročajo ss.: Ežen, Grčar, Petejan.)
3. Dopolnilna volitev članov oblastnega odbora.
4. Slučajnosti.

Določba o udeležbi na oblastnem zboru.

§ 13. Pravico udeleževati se oblastnega zbora imajo:

a) delegati krajevnih organizacij izbrani na krajevnih skupščinah izvoljeni potom glasovanja z listki in po proporciji. Organizacije volijo do 50 članov po enega in za vsakih nadaljnjih 50 članov še po enega delegata in enega namestnika; ostanki do 30 članov imajo pravico še do enega delegata in namestnika. Število članov se računa po povprečnem številu članov, za katere je krajevna organizacija za poslednje tri mesece pred sklicanjem oblastnega zbora odračunala odboru, računajoči od dneva objavljenja o sklicanju oblastnega zbora.

- b) člani oblastnega odbora in njegova ručunski pregledniki;
c) po en predstavnik strankine oblastne delegacije, izbrane v mariborski oblasti;

- d) predstavnik glavnega strankinega odbora in predstavniki osrednjega in oblastnih strankinih glasil. Stroške delegacije nosijo organizacije. Izvrševalni odbor.

Dnevne novice.

Katoliška mladina — revoltira! Zborovanje katoliškega dijaštva pri Veliki Nedelji — bojna napoved klerikalizmu.

Krekov duh še živi. Oficielno vodstvo SLS se sicer že dolgo trudi, da ga popolnoma izrine in izruje iz mladokatoliških vrst — vendar, prevelik je bil vpliv Krekovega duha na katoliško gibanje, da bi moglo zamreti. Najnovejša politična in programatična kapitulacija oficijelnega strankinega vodstva pred beograjsko vladno oligarhijo je izbila sodu dno in nezadovoljstvo, ki je že dolgo tlelo zlasti med katoliško socialno opredeljenimi elementi v SLS — je sedaj izbruhnilo tudi javno in nobena tajnost ni več, da je pobuna v vrstah katoliške socialne mladine popolna in da resno grozi streti premoč konzervativnih posameznikov. Gibanje, ki se zbira okoli »Križa na gori«, postaja močnejše in močnejše, zahteva, da se stranka vrne h Krekovi miselnosti in značajnosti — s tem gibanjem niso samo delavci, niso samo nekateri svobodnejši dijaki, s tem gibanjem so tudi mladi teologi. Značilno je, da je SLS javno čisto prezrla sestanek v Veliki Nedelji in še druge zelo značilne pojave v notranjem katoliškem gibanju Slovenije. Je res, da so mogočniki hoteli to nezadovoljstvo in to gibanje, ki edino utegne še rešiti stranko razsula, na vsak način potlačiti, vendar se jim topot namera ni več posrečila. O tem gibanju bomo še poročali. Prevažen je ta pojav za politično življenje Slovencev. To gibanje prča, da Krekove ideje še žive in še oplojajo mlade sile, ki žive v današnjem socialnem času in ne v reakcionarni preteklosti!

»Slovenčeve« laži in železničarji.

Kako težki boj za goli obstanek bijejo naši železničarji, je javnosti dobro znano, saj so o tem poročali skoro vsi slovenski listi, razen »Slovenca«, ki je sicer pisal o stvari, toda tako, kakor da bi se bil železničarjem položaj že izboljšal, odnosno, kakor da se jim položaj vobče ni poslabšal. Saj se naši čitatelji gotovo še spominjajo, kako je »Slovenec« tajil, da bi bile v delavnici redukcije, češ, le nekaj ljudi se je poslalo iz te »sobe v drugo«, plače da so pa ostale tako sijajne, kakor so bile. To so imeli pугum objaviti v »Slovenec« baš v trenutku, ko se je tisočerm delavcem odtrgalo plače in so si posamezniki v obupu jemali življenje! Na tak moder

in pošten način je začel »Slovenec«, odnosno je začela klerikalna stranka, reševati železničarsko vprašanje, in zato se ne smemo več čuditi, da se ta odurna igra z našimi železničarji še nadaljuje. Vrhunec je pa vse to doseglo te dni v izjavi, tiskani z mastnim tiskom v »Slovenec«, da železničarske deputacije, ki se je šla v Beograd pritožiti v imenu železničarjev, sploh v Beogradu ni bilo! Vse, kar je prav! Toda tajiti, da se niso železničarjem znižali prejemi, odvzele pridobljene pravice, da ni bilo sploh v Beogradu deputacije — je unikum svoje vrste, je kratkomalo nekaj nepojmljivega. Saj je vendar tu na tisoče delavcev, ki lahko pokažejo svoje plačilne listke, pa svoje izžete otroke, saj je vendar tu na tisoče in tisoče železničarjev, ki so to deputacijo poslali in iz ust te deputacije, ko se je vrnila, na javnem shodu izvedeli, kaj je deputacija v Beogradu opravila! Kaj hoče »Slovenec« s tem doseči? Ali ne ve, da služi na ta način tudi svoji stranki zelo, zelo slabo? Da ne bo več nobenega slepomišljenja in da pribijemo po vseh pravih lažnjivost »Slovenca«, izjavljamo, da se je železničarska deputacija, sestavljena iz sodrugov Čanžeka in Krajnika iz Maribora, Bibona iz Zagreba, Gjurića iz Sarajeva in Krekića iz Beograda, zglasila 27. junija ob 10. uri dopoldne pri zastopniku ministra saobraćaja, Popoviću in mu razložila težnje in položaj železničarjev. Deputacija je ostala pri njem skoro eno celo uro, na to, ob 11. uri dopoldne, je pa šla k referentu za vozne karte, kjer se je pogajanje nadaljevalo, od 12. do 1. uri je pa bila pri načelniku mašinskega oddelka. »Slovenec« je pa 7. julija poročal, da je Popović izjavil njegovemu dopisniku, da ni bila pri njem sploh nobena deputacija in da potemtakem ni mogel izjaviti to, kar je deputaciji izjavil, da so klerikalci tudi glasovali za proračun in s tem za navedostne kredite železničarskim potrebam! Prosimo: ti delegati so živí, načelniki in zastopniki ministrstva tudi — kako si upa »Slovenec« tajiti to, kar je bilo, in kar imenovani lahko vsak čas pričajo? Dosti nam je te volilne komedije z železničarskim bojem, dosti licitiranja z žebotom — omenjeni železničarski delegati so izročili zadevo v poklicane roke, da prisilijo na sigurnen in učinkovit način »Slovenca«, da zapiše enkrat resnico in da se še enkrat maščuje na njen izrek: laž ima kratke noge

Osvežiš s kopeljo telo si mlado,

še bolje pa s »CLIO« šumečo limonado.

Oblastna volilna konferenca ljubljanska — preložena.

V zmislu predloga združenega volilnega odbora in sklepa akcijskega odbora Socialistične stranke in Zedinjenja se volilna konferenca za ljubljansko oblast, ki je bila določena za 17. julija preloži na dan 24. julija dopoldne ob 9. uri. Organizacije in zaupniki prejmejo vabila za to konferenco pravočasno od akcijskega odbora, v katerih bo označen tudi prostor, kjer se bo vršila volilna konferenca. Predloge za konferenco je pošiljati glavnemu volilnemu odboru, Ljubljana, Gradišče 2, na naslov s. M. Ajdiškove.

Pozabljeni cerkveni jubilej. Lansko leto je proslavljala sveta rimska cerkev z velikim pompom jubilej sv. Franciška Asiškega. Letos bi lahko slavila katoliška cerkev 30letni jubilej Taxilovega vražjega odkritja. Pa o tem pobožni tisk previdno molči! Moramo torej Taxilov jubilej omeniti vsaj mi — brezverci. Francoz L. Taxil, ki je bil zelo premeten, se je zelo zanimal zato. Ali še more kdo verjeti v vraga. Izmisli si je vražjo zgodbo ter z njo vodil naivne ljudi za nos. In to mu je tudi popolnoma uspelo. Celih 12 let se je norce brl, nele iz preprostih ovčic, ampak tudi škofov, kardinalov in mu je končno nasedel še celo sam papež. Celu zadevo je izvršil takole: Kot prostozidar se je vrnil kot spokornik v rimsko katoliško cerkev, ter pričel pisati po katoliških časopisih »odkritja« o prostozidarjih. Slikal je zelo živo ter natančno, kako se sam vrag udeležil prostozidarskih sestankov. Pridobil je za svoj namen gospodično Voughamovo, ki jo je izdajal za hčerko vraža z imenom Bitru. Ta pa je popisala svoje ženitovanjsko potovanje z vragom Asmodeem na planetu Marsu! Takratnemu papežu Leo XIII. je poslal fotografijo z lastnoročnim podpisom vraža Bitru ter dlako iz njegovega repa. . . . Katoliški tisk celega sveta je njegove kolosalne izmišljotne ponatisnil popolnoma resno. Papež je Taxila povabil k sebi v Vatikan. Taxil je pred papežem pokleknil, ampak ta ga je dvignil k sebi ter ga je imenoval svojim »najljubšim sinom«. Pred 30 leti je sklical končno Taxil javno zborovanje v Parizu. Na plakatih je obljubljal, da potom svetlobnih slik predoči portret vraža Bitru in njegove hčere. Zbralo se je mnogo radovednežev, med njimi škofje, kardinali ter množica duhovnov. Vsem tem se je Taxil smejal narav-

PAVEL DOROHOV:

Prvi koraki.

(Odlomek iz romana »Golgota«. Prevedel I. V.)

Mož v kratkem kožuhi izroči jerbas. Tretji znak zvona se začuje. »He, rojak, vstopi.« Mož beži ob vozu. »Premislil sem si, fantje, n bom se peljal. Obdržite jerbas in si razdelite vsebino.« »Hvala, rojak, hvala!« »Ni potrebno. Jerbas ni zaprt, samo zavezan je.«

Mož obstoji. Počaka, da se vlak odpelje, nato izginje naglo med tračnicami.

Na ta način je vtihotapil Ivan Kuznecov prvo propagandno literaturo na fronto.

Pozno po noči se je vrnil Murigin. Ko se je bližal hiši, je opazil, da so vrata odprta.

»Kaj se je zgodilo?«

Sum se ga je polotil. Previdno je stopil v veži, ne da bi zaprl vrata. Slišal se šum mnogih korakov v stanovanju in glasove.

»Hišna preiskava!«

Obrne se brez šuma in hoče ven, kar mu zastavi pot mož v plašču, ki stopi pred večna vrata. Zamolklo lesketajo zvezde na ramah.

»Stojiš Kam?«

»V napačno hišo sem vstopil.«

»Tako? No, pojdimo v hišo, morda se izkaže, da ste vendar prišli na pravi naslov.«

Častnik se smeji.

Murigin stoji dve stopnici sišje nego častnik. Njegovt desnica oprime v žepu revolver. Bliskovito mu gre skozi glavo.

»Streljati? Slišali bodo v hiši in pribežali. Lahko so tudi na ulici ljudje.«

Častnik stopi na drugo stopnico.

Bil je skrajni čas. Murigin potegne hitro revolver iz žepa, zamahne kratko in s silno močjo udari častnika na sence. Častnik se zvali, sablja žvenketa čez stopnice. Vrata iz stanovanja Ivana Aleksandroviča se odpro. Glasovi so glasnejši. . . . Z enim skokom je Murigin preko jastnika, beži na drugo stran ulice, skoči preko nekega plotu v nekako dvorišče. Strel počí. Kroglija se zaleti v plot. Sliši še škripanje snega pod mnogimi nogami. Beži čez dvorišče, odpre zapah vrat in stopi v drugo ulico. Težko dihaajoč, a ne več bežeč, gre po ulici.

»Kam sedaj? H kakemu sodruhu — bila bi blaznost. Najbrže je povsod preiskava. K Nataši? Tudi pri nji je lahko preiskava. Enkrat jim je ušel, drugičrat je lahko usodno. In potem je vse zgubljeno. Ali je res vse razbito? Ali o tem — pozneje. Kaj se naj zgodi sedaj?«

Spomni se predsednika mestnega urada, ki simpatizira z boljševiki.

»Dobra misel — k Nikolaju Ivanoviču!«

Z naglimi koraki gre k stanovanju predsednika. Okna so temna, torej ni nevarnosti. Pozvoni. Čez pet minut, ki so bile Muriginu kot da so cele ure, sliši od zgoraj nejevoljeni glas Nikolaja Ivanoviča.

»Vraga, kdo zvoni tako pozno?«

»Nikolaj Ivanovič, jaz sem, Murigin.«

Nikolaj Ivanovič stopi po stopnicah, odpre vrata in spusti molče Murigina.

»Hudo je, Nikolaj Ivanovič. Pri Lomovu je hišna preiskava. Mene ni bilo doma. Prišel sem do hiše, slišal glasove in zbežal.«

»Hudija. Stvar se začne zopet. No, da, ležite tu na divan. Zutri bova dalje govorila.«

Pri jutranjem čaju so se dogovorili, da ostane Murigin pri Nikolaju Ivanoviču, dokler ta ne sezna, kaj se je zgodilo po noči.

Nikolaj Ivanovič se je vrnil zvečer pobit in mračen domov.

»Vse je zgubljeno. Lomov, Hlebnikov, Razhosev so aretirani. Iz tiskarne Sotov in še trije. Tudi med železničarji je mnogo aretacij. Za Lomova je škoda, je prenervozen — ne bo dolgo vzdržal. Vi morate proč.«

»ni tukaj vse pustiti na cedilu? Koliko truda je bilo porabljenega, da so se dobile vse te zveze. In vse to naj bo zamanj?«

»Vsaj za kratko dobo. . . . Mogoče za dve meseca.«

»Da, lahko vam je govoriti — dva meseca! — Ne, to je nemogoče!«

»Potem pa idite k policiji. — Vi še ravno manjkate tam.«

Nikolaj Ivanovič je postajal nejevoljen.

»Dokler ste na svobodi, še ni vse zgubljeno.« Murigin strese odločno z glavo.

»Ne, predvsem treba vsaj nekoga najti, ki bo prevzelo vodstvo. . . . Potem izginem za dva meseca.«

»Kakor hočete. Vsekakor lahko ostanete pri meni, pod pogojem, da ne boste hodili po mestu. Pri meni je nekako precej varno.

(Konec.)

nost v obraz ter nznaznil, da si je vse od A do Z izmislil. Taxil se je namreč ravnal po geslu: Ljudska nemurnost ne pozna mej.

Uspešno mezdno gibanje! Danes ni skoro stroke na svetu, ki se ne bi kaolirala, da doseže boljše življenske razmere. Posameznik ni nič, skupnost je vse. Slišali smo že, da so n. pr. policaji na Angleškem štrajkali za boljše plače. Toda to ni še vse. Pred kratkim so tudi rimski kardinali postali s svojim gmotnim položajem nezadovoljni. Ti kardinali nimajo namreč nobenega posebnega delokroga kot n. pr. škofi, katerim bogate škofije nosijo obilne dohodke. Dosedaj so prejeli letno samo po 22.000 lir, kar znaša v našem denarju kakih 66.000 Din. S tem pa reveži ne morejo izhajati, zato so stavili svojemu delodajalcu memorandum ter zahtevali zvišanje plač. In glej: uspeh je bil naravnost presenetljiv. Že ob prvem nastopu so gosegli 200-odstotno zvišanje. Papež je namreč odredil, da dosedaj dobi vsak kardinal toliko plače, kolikor znašajo obresti enega milijona lir. Če vzamemo samo po 6 odstotkov, tedaj znaša to najmanj 180.000 Din letno. Častitamo sodrugom kardinalom na lepem uspehu!

Pozor naročniki! Opozarjamo vse naše p. n. naročnike in inserente v Ljubljani, da se je zastopstvo naše uprave v Ljubljani preselilo v Zadrugi dom (Šiška), kamor se naj obračajo za vsa eventualna pojasnila v zadevah **tikajočih** se Ljubljane. V vseh drugih zadevah pa prosimo, da se obrnejo direktno na upravo našega lista v Mariboru, poštni predal 22.

Da delavsko kulturno in športno gibanje napreduje, dokazuje dejstvo, da se je v nedeljo, dne 10. julija, vršil v Ljubljani ustanovni občni zbor podružnice I. delavskega kolesarskega osrednjega društva za Slovenijo s sedežem v Mariboru. Od centrale so dopisali delegati, kateri so man razložili statute in pomen društva. Udeležba je bila zelo dobra in je zaenkrat pristopilo nad 30 kolesarjev. Upamo, da se bo število v najkrajšem času podvojilo, tako da bomo tvorili najmočnejšo podružnico tega delavskega kolesarskega društva. Sodrugi posestniki koles, pristopite v naše vrste. Z združenimi močmi naprej.

Tako se igrajo z delavčevim življenjem.

Sevnica, 9. julija 1927.

Pri nas so nesreče na dnevnem redu, to pa vsled tega, ker je lahko za kurjača ali za strojnika vsak, ne da bi imel zato potrebne izpite. Velika nesreča se je pripetila spet 25. maja ob 4. uri popoldne. Zahtevala je spet svojo žrtev. Veliko nesreč smo že doživeli, take kakor je bila ta, ki jo ju utrpel s. Bregar za francoski kapital, pa še nismo videli. Sodrugi Bregar je bil čist značaj, odkrit in priljubljen med vsemi, lahko rečemo, da smo z njim zgubili ne samo dobrega sodruga, temveč tudi našega prijatelja. Njegovo nesrečo je zakrivila ne previdnost neizkušenega kurjača Vrečka. Zaradi čiščenja parnega kotla (katere čistijo kurjači na akord po svoji že dokončani dnini) se je podal sodrug Bregar, ko je dokončal ob 2. uri svojo dnino, v kotel št. 3, da ga očisti. Kotli so vzdani in se zelo veliki. Kotlov je troje in ima vsak od zadaj močno cev za obšlamanje. Po nalogu inženerja so se morali ti kotli vsako tekočo dnino očistiti, to se pravi izpustiti se je moralo umazano vodo. Tako se je zgodilo tudi ta dan, pa da bi se prepričal neizkušeni kurjač Vrečko, ali sme izpuščati ali ne, ali so varnostne cevi zaprte, ki drže v kotel št. 3, v katerem je bil s. Bregar, ali ne. Po neprevidnosti se je tedaj zgodilo, da se je vsula vroča para v oni kotel, v katerem je delal sodrug Bregar. V tem kropu se je naravnost skuhal. Ko je priletel iz kotla, so mu šli nohti s prstov, koža se je lupila po vsem telesu, ko smo mu slačili obleko, je šla istočasno tudi koža s telesa. Nesrečnega sodruga so poslali takoj s prvim avtom v bolnico v Krško ter je drugi dan ob 4. uri popoldne umrl v silnih bo-

lečinah, katere je prenašal celih 24 ur. Tako žrtvujejo delavci svoje življenje za nenasitno kapitalistič. bisago. Ako pa vpraša delavec za povišanje plače, tedaj se ga nažene kakor hujšaka. Te dni se vrši razprava v Celju. Radovedni smo, ali bodo našli pravega krivca?

Delavcem v tovarni v Sevnici pa

Ponesrečena klerikalna poteza.

V našem listu smo že poročali o tožbi naperjeni proti sohr. Erženu zaradi članka »Die Religion als Sittenverderberin«, objavljenega v majniški številki »Volksstimme«.

Proti tej tožbi je spretni in odlični Erženov zagovornik dr. Reisman, vložil daljši tožbeni ugovor, ki ga je višje sodišče tudi uvaževalo ter pritrjujoč navedbam in argumentacijam ugovora sklenilo, da se tožbeno postopanje ustavi.

V naslednjem objavljamo markantnejše odlomke omenjenega ugovora.

Glasom čl. 16 Ustave kraljevine SHS je znanost svobodna ter uživa zaščito in podporo države. Glasom istega člena morajo nadalje dajati vse šole moralno vzgojo in razvijati državljansko zavest v duhu verske strpljivosti. Podobna določila imajo vse moderne države v svoji Ustavi, kar je zelo potrebno, ker se je sicer bati, da bi reakcionarni elementi še v naprej zatirali svobodno znanost, kakor so to dedali v srednjem veku, ko so znanstvenike preganjali in jih celo sežigali radi naukov, ki se nam zde danes samo ob sebi umljivi. Ravno tako takrat niso poznali verske strpljivosti, kot je mnogi fanatiki še danes ne poznajo in so takšni zaslepljenci poglinali na stotisoče ljudi radi verske nestrpnosti na grmade in čez mejo iz domovine ter jim konfiscirali premoženje. Pogled v dobo protestantizma nas uči, da je bilo tako tudi v naših slovenskih krajih, še hujše pa na Češkem, kjer je moral celo tako izrazit moralist, kot je bil Mister Jan Hus, na grmado. Vse to je zakrivila verska nestrpnost in boj proti svobodni znanosti.

Če bi ne bil odpor demokracije in sila znanosti ter ljudske prosvete tako jaka, kot je in če bi tega gibanja neprestano ne utrjevali in razvijali, bi bili kmalu zopet v temnih, žalostnih razmerah srednjega veka, ko je človeštvo najgloblje padlo in kultura popolnoma zatemnela.

Znanost mora toraj biti svobodna in to resnično prosta na vse strani. Bilo bi smešno omejevati znanosti svobodo raziskovanja in premostrvanju v cerkvenih in verskih zadevah. Tega vsaj javno nikjer več ne branijo v nobeni državi. Najmanj sme to biti zabranjeno v naši državi, ki se rada ponaša s svojo moderno, demokratično Ustavo.

Inkriminirani članek je strogo znanstven in že takoj v začetku stavka povdarja, da hoče preiskovati, če je religija poklicana v to, da podučuje mladino o razliki med dobrim in slabim. Jedro članka se suče okoli vprašanja, ali se naj podučuje v šoli le morala ali tudi verouk. Za tako razmotrivanje je treba seve navesti razloge pro in contra in je zato pisatelj moral svojo tezo za poduk morale duševnih navesti konkretne razloge iz religij, ki govore proti poduku verouka v šoli.

Iz delavskega sveta.

Reakcija v Angliji podi deželo v revolucijo.

V Londonu so bile velikanske demonstracije delavskih množic v Hyde Parku. Najmanj stotisoč delavcev je protestiralo proti uzakonitvi predloga, ki postavlja vsako bodočo generalno stavko izven zakona in zelo omejuje svobodo izve in pravice delavskih strokovnih unij. Demonstracij so se udeležile tudi delavske žene in otroci. Med govorniki, ki so pozivali delavske množice na neizprosni boj zoper torijsko vladno in njeno zakonodajstvo, je bila tudi lady Cynthia Moseley, hči bivšega zunanjega ministra lorda Curzona.

kličemo, obnovite vašo Splošno delavsko zvezo, ker le na ta način vam je dana možnost, braniti se proti vsem napadom podjetniške reakcije.

Inspekcijo dela pa vprašamo, ali je storila svojo dolžnost, ali se je prepričala, če se izroča parne kotle izprašanim in izkušenim ljudem ali ne!

Javni obtožitelj, oziroma ovaditelj lavantinski ordinarijat, pa menda sama ne bosta trdila, da je takšno razmotrivanje v naši državi že eo ipso izključeno po čl. 50 t. z. prepovedano. Gre toraj le za vprašanje ali članek zlonamerno omalovažuje ali žali eno izmed priznanih ver.

Tu je treba predvsem ugotoviti, da članek sploh ne govori konkretno o kaki naši v državi priznani veri, tudi ne o katoliški, ampak splošno le o religiji in že naslov sam govori le o religiji. Članek ima ves čas v mislih sploh religije, ker prihaja do zaključka in je sploh mnenja, da v šoli ni mesta za poduk religije, ki se naj podučuje doma bodisi od staršev ali od duhovnikov, oziroma sploh kjerkoli, n. pr. v cerkvi, vsekakor pa izven šole, če smatrajo to starši, vzgojitelji in roditelji za potrebno.

Tožba javnega obtožitelja še splošno inkriminira tri stavke. Jih navaja dobesedno in trdi, da se zlasti s temi stavki omalovažuje in žali v kraljevini SHS priznana rimskokatoliška vera. Za to trditev ni nikake podlage, ker v teh stavkih niti enkrat ni omenjena katoliška vera, ampak so citati vzeti iz »Svetega pisma«, ki pa ni ravno sestaven del katoliške vere, ampak temelj nešteti drugim religijam, tudi izraelizmu, ki v naši državi niso priznane, n. pr. baptistovski in dr. »Sveto pismo« pa je bilo že stotisočkrat predmet razprav in polemik in bo še, tudi v naši državi, ker pač še nimamo zakona, ki bi to prepovedal, ne v kazenskem zakonu in tudi ne v tiskovnem.

Da je članek mišljen resno in znanstveno, izhaja že iz oblike objave: Izšel je v prilogi majske slavnostne številke našega socialističnega glasila v »Volksstimme«, in ne med dnevnim tekstom. Majniške priloge pa so vsikdar namenjene razmotrivanju v naših programatičnih načelih.

V programu in statutu jugoslovanske socialistične stranke imamo namreč v čl. 9 naših političnih zahtev tudi ugotovitev, da je vera privatna zadeva in smatramo cerkvene in verske družbe za zasebne družbe. Zahtevamo popolno neodvisnost šole od cerkve. Ta program je od države priznan, je državni oblasti znan in ga toraj smemo v okviru zakonov izvajati in propagirati.

Članek sam pa je izšel v avstrijski reviji »Der Freidenker«, št. 3, 1. marca 1927, centralnem organu avstrijske zveze svobodomislecev, ki ga urejuje prof. dr. Robert Endres. Ta revija je znana kot resno znanstveno glasilo za razmotrivanje verskih in moralnih vprašanj in je tega gotovo tudi tukaj nihče ne odreka. Tudi to izključuje zlonamerno omalovaževanje ali žaljenje v inkriminiranem članku.

(Konec prihodnjic.)

»Conservative Observerju«, naj pazi, da ne provocira krize, ki se lahko prelevi v revolucionarno akcijo.

Lloyd George, vodja liberalcev in bivši premijer, je v svojem govoru v Brixtonu odbito rekel, da torijski predlog vodi naravnost v revolucijo.

Prej omenjeni Garvin piše: »Ako ne bo vlada previdna, se prav lahko zgodi, da revolucionarna akcija razkačenega ljudstva strmoglavi lordsko zbornico popolnoma in Anglija dobi parlament z eno samo zbornico, ki bo najvišja oblast dežele. Zagrizeni elementi morajo pomisliti, da je sistem dveh zbornic že davno anahronizem in smer razvoja drži v enozbornični sistem. Ljudstvo ne bo nikdar več dopustilo, da bi reakcionarno plemstvo s svojimi dednimi mandati kontroliralo zakonodajstvo Anglije.«

Kongres nemške socialistične stranke.

Nemška socialistična stranka je obdržala letos svoj kongres v Kielu. Inozemskih delegatov je bilo petnajst in zastopali so socialistično organizirane delavce iz Francije, Švedske, Letske, Italije, Danske, Avstrije, Rusije, Poljske in Čehoslovaške. Vseh delegatov je bilo 415, med njimi je bilo 53 delegatinj.

Zborovanje je otvoril Herman Mueller. Po otvoritvenem govoru je poročal Otto Wels v imenu strankine eksekutive. Njegovo poročilo se je nanašalo posebno na stališče, ki ga zavzema stranka napram kraljevi rodbini na Saksonskem in na skupino problemov stranke.

Ludwig je na to poročal o finančnem stanju stranke, Schulz o izobraževalnem delu, Marija Juhacz pa o ženskem gibanju.

Sprejet je bil predlog, da se skliče strankin zbor Prusije še pred volitvami v pruski deželni zbor. Predlog za ustanovitev še enega berlinskega strankinega glasila je bil umaknjen, toda sprejet je bil predlog, da eksekutiva razvije »Vorwärts« v pravo osrednje strankino glasilo.

O poljedelskem programu sta poročala sodruga Baade in Krüger. Zadnji se je posebno baval v vprašanji glede zemljišč in kolonizacije. Sklenjeno je bilo, pooblastiti agrarni komisiji, da izdela nov poljedelski program. Član komisije naj bo tudi Kretzen in poročilo naj se zopet predloži zboru.

Robert Schmidt je poročal za parlamentarno skupino. Sledile so obširne razprave in sprejete razne resolucije glede šol, glede gradbe stanovanjskih hiš in glede reforme kazenskega zakona.

Hilferding je referiral o socializmu v republiki. Razprava o njegovem referatu je bila obširna.

Samo še en škof je ostal v Mehiki. Izmed petnajstih nadškofov in škofov katoliške cerkve v Mehiki je samo eden ostal v deželi. To je Francisco Orozco Jiminez, nadškof iz Guadalajare, ki se skriva nekje v vstaških hribih države Jalisco. Nadškof Campos in škof Altamirano Bulnes sta bila izgnana iz dežele. Odsla sta v Laredo v Texasu.

Marlbor.

I. delavsko kolesarsko osrednje društvo za Slovenijo v Mariboru vabi vse svoje člane na izredni članski sestanek, ki bo v četrtek, dne 14. julija 1927 v društvenem lokalu »Pri zlati kroni«, Vetrinjska ulica ob 8. uri zvečer. Važen dnevni red. Udeležba za vse dolžnost. — V nedeljo, 17. t. m., korporativna udeležba pri veselici del. pev. društva »Frohsinn«. Zbiramo se ob 2. pop. v društvenem lokalu. Odbor.

Vič-Gilnce.

Klerikalci in demokrati so hoteli prepričati občinske volitve na ta način, da bi se vse stranke, oziroma od vsake posamezni ljudje pomenili, razdelili mandate. Bila bi v tem slučaju samo eno lista in volitve bi odpadle. Občinstvo bi moralo biti s tem zadovoljno, vzelo bi se mo priložnost zbiranja. Pri tem namenu pa niso dobro računali s socialisti. Povabili so nas, kajpada, nam razlagali, da bo-

Veliko poletno veselico

priredi **Delavsko telovadno društvo Svoboda v Studencih** v telovadnici dne 31. julija t. l. Telovadni nastopi itd. Nato ples, šaljiva pošta itd. Sodeluje priljubljena pekrska godba. Bratska društva se naprošajo, da ne prirejajo ta dan nobenih vesellic, ker je čisti dohodek te prireditve namenjen kritju gradbenih stroškov za telovadnico.

mo pri volitvah izgubili na številu sedanjih mandatov ter nam obljubili, da še bodo celo nekaj žrtvovali in nam prepustili velikodušno dosedajno stanje, to se pravi, da ostane naš župan itd., samo če gremo na njihovo skupno listo. Naši sodruzi, ki so bili od krajevnih organ. SSJ pooblaščen, da se z njimi pogajajo, so pa podali brez daljše in široke debate sledečo izjavo:

Krajevna organizacija Vič—Glince izjavlja z ozirom na povabilo, da naj se za razpisane občinske volitve ustanovi volilni blok, naslednje:

Socialistična stranka načelno odklanja skupen nastop z meščanskimi strankami pri volitvah.

V zmislu določb volilnega reda za občinske volitve se vrše volitve v občinske zastope po čistem proporciju, po katerem dobi vsaka stranka oddanim glasom primerno število odbornikov, zato tudi ni prav nobene potrebe za kakršnekoli volilne zveze.

Krajevna organizacija pa smatra tudi, da bi dogovor glede skupnega nastopa nasprotoval demokratičnim načelom, ker bi volilci udeleženi strank ne mogli svobodno demonstrirati za svoje politično prepričanje, za kar imajo največ prilike zlasti pri volitvah, ter bi pod pritiskom ožjega dogovora ne prišlo pravo razmerje strank do jasnega izraza.

Krajevna organizacija izjavlja kljub temu, da mora odklanjati skupen volilni nastop, da bodo nje zastopniki v novem občinskem odboru nadaljevali dosedanje plodonosno občinsko politiko ter zlasti posvetili svojo pozornost komunalnemu socialnopolitičnemu delu.

Vič—Glince, 8. junija 1927.

Za krajevni odbor SSJ: Franjo Koren, Franc Bučan.

Čateške Toplice pri Brežicah.

Mi bi se s tem vprašanjem gotovo ne pečali, ali ker zadnje čase prihaja ta sezono v te toplice precejšnje število delavstva posebno iz Trbovelj in Senovega in ker bodo, kakor izvemo, bolniške blagajne tudi v bodoče še pošiljale sem svoje člane, ki so potrebni zdravljenja, naj pripomnimo, da

je tretji razred v teh toplicah pod vsako kritiko. Bolniki morajo ležati na tako trdih posteljah, da so še kaznjenci v zaporih na boljših. Potem v sobah tretjega razreda ni nobenih pljuvalnikov, kar je nehygienično. Kopalniški red seveda zahteva v polni meri snago od gostov, ali uprava toplice še do danes ni izpolnila svoje dolžnosti, da bi sobe in hodnike opremila s potrebnimi pljuvalniki. V sobah ni nobene oprave, razun trde postelje in ene mize in omare; ni nobenega oblačalnika za obleke, ni nobenega zrcala še manj pa kakega divana. Paviljon tretjega razreda je bil lansko leto dogotovljen. Najbrže si je pa kdo mislil, da je za ubogo paro vse dobro. Tudi nekoliko več snage bi bilo potrebno, saj so žarnice n. pr. tako ponesnažene od muh, da polovico manj razsvetlujejo, kakor bi sicer. Torej upamo, da se bodo tu navedeni nedostatki odstranili in paviljon tretjega razreda tako uredilo, da bo odgovarjal svojem namenu. Saj smo mi delavci tudi kulturni ljudje. To priliko ste imeli sami opaziti, ker ste se nas bali, posebno rudarje iz Trbovelj, da vam bomo vse toplice raznesli. Sedaj ste se gotovo prepričali, da nismo taki. Voda proti reumi je dobra, zato pa se naj gleda, da bo tudi vse drugo v redu in da bodo cene krščanske, pa bodo te toplice lepo prospevale. Ob priliki se bomo še oglasili.

Studenci pri Mariboru.

Tukaj se je izvršila 2. in 3. t. m. proslava 50-letnice deške šole kar najbolj primerno. Naša prijetna dolžnost je, da se prav iskreno zahvalimo vsem, kateri so na katerikoli način pripomogli do velikega veselja naši mladini in tako lepega moralnega in gmočnega uspeha cele prireditve. Naše učiteljstvo je priredilo okusno in smotreno urejeno razstavo, ki je vzbudila — zlasti ona 6. razreda — splošno zanimanje in občudovanje ne samo občinstva, temveč tudi zastopnikov prosvetne uprave. Impozantno bakljado s kolesarji »Delavskega kolesarskega društva« na čelu so omogočila vsa naša krajevna kulturna društva, kakor »Enakost«, »Kat. izobraževalno društvo«, požarna bramba, »Svoboda« in »Sokol«. Vsa ta

društva so po svojih zastopnikih vodila v lepi harmoniji z občino in krajevnim šolskim odborom vse priprave, da se je slavnost vršila tako lepo. Naj prejmejo za to našo iskreno zahvalo. Studenci so omogočili gostitev naše mladine s svojimi obilnimi darovi. Harmonično delovanje obeh tuk. šol je pripravilo lepo uspešno igro »Šola v nebesih« s krasnimi telovadnimi in pevski točkami. Zato še enkrat: Prav iskrena zahvala vsem skupaj in vsakemu posamezniku za ta lep praznik naše mladine in Studencev.

Za krajevni šolski odbor: Kaloh Alojz, s. r., predsednik.

Krajevna organizacija SSJ priredi 17. julija v novi telovadnici »Svobode«, oziroma na vrtu g. Stumpfa poletno veselico z raznovrstnimi zabavami. Svira godba požarne brambe na Petrak. Veselica se bo vršila pri vsakem vremenu, ker prostori to dopuščajo. Vabimo uljudno vse sodruge in sodružice in somišljenike, da se veselice udeležijo. Za dobra in izvrstna jedila in pijačo bo poskrbel gostilničar Stumpf. — Odbor kraj. organ.

Selnica ob Dravi.

Sodrug Ivan Hüffler.

Dne 5. julija je preminul naš sodrug Ivan Hüffler. Žavratna bolezen mu je uničila njegovo mladeniško življenje. Kako priljubljen je bil doma in med njegovimi sotrpini v tovarni, je najbolje pokazal sprevod na zadnji poti. Ob 17. uri so se zbrali pred hišo rajnega domačini in velika skupina njegovih sodrugov in znancev iz Ruš, ki so mu prinašali vence in trake v poslednji spomin. Pevski zbor »Svobode« iz Ruš mu je zapel pred hišo »Vigred«, na grobu pa se je od njega poslovil v imenu »Svobode« in SDŽJ s. Magdič iz Ruš, ki je po-

vdarjal njegovo značajnost in resnost in izrekajoč vso iskreno tugo njegovih tovarišev. Premnogim so se ob poslednjem pozdravu rosile oči in »Svobodaši« so mu zapeli še enkrat žalostinko. Tako smo se ločili od našega nepozabnega sodruga Ivana Hüfflerja.

Sultanje.

Prinašamo tole zanimivo dejstvo: V dneh od 7. do 10. julija je pri Veliki Nedelji (blizu Ptuja) zborovalo krščansko socialistično dijaštvo. Tečaja se je udeležilo okrog 100 dijakov in par zastopnikov delavstva. Neverjetno je, kako samostojno in radikalno mišljenje vlada v tem delu dijaštva, ki se istovetno obenem z novim pokretom okoli »Križa na Gori«. Predavanja in debate so tekale v mlačostnem ognju, nikdo ni zaviral mlade iskrenosti, kajti vse je bilo v rokah mladih dijaških voditeljev samih. Padale so trde besede na račun SLS, na račun kapitalističnih klerikalnih močtev. Govorili so o enotnosti zveze svetovnega proletariata in šibali svojo lastno okolico. Vse to kaže, da se pripravlja že dolgo pričakovani prodor iz lastnega klerikalizma. (Nadaljnja poročila sledijo. Značilno je, da »Slovenec« tega zborovanja niti ne omenja. Op. ur.)

Poslano.*)

Vinko Bavec, fotograf, troši v celnem odboru Delavskega doma pismeno in ustmeno razne laži, češ, da hodi z zaprtimi očmi in da se pustijo podkupiti itd. itd. Zato mu dajemo priliko, da to dokaže s tem, da ga imenujemo brezvestnega lažnjivca toliko časa, dokler tega ne prekliče odnosno dokaže.

Josip Jurak s. r. Josip Richter s. r. Ivan Radi s. r. Franc Levičar s. r. Franc Medvešek s. r. J. Mlakar s. r.

*) Za vsebino vposlanega odgovarja uredništvo le v smislu tiskovnega zakona.

Ali ste že preizkusili
„PROJA“ ječmenovo kavo?

Zahtevajte jo v vseh prodajalnah Konzumnega društva in v vseh drugih trgovinah.

I. MARIBORSKA DELAVSKA PEKARNA R. Z. Z. O. Z.

Ustan. 1898 MARIBOR, TRŽAŠKA CESTA ŠTEV. 36—38 Telefon 324
Prodajalne v Slomškovi ulici šte. 2 in na Glavnemu trgu šte. 18

Moderno in higijensko urejena pekarna. — Priporočamo vsem organiziranim delavcem in delavkam naše okusno pecivo v polni teži. Ozirajte se pri zahtevanju peciva iz Delavske pekarnice pri vseh prodajalcih peciva na zavarovalno znamko D. P.

Občinski odbor občine Črna pri Prevaljah
naznanja tem potom pretresljivo vest, da je preminul
vsled nepričakovane nenadne smrti naš vseljubljeni
gospod župan

ANDREJ BRUMEN

v 32 letu svoje starosti.

Kot vesten in marljiv zastopnik občine izreka celokupni občinski odbor svoje globoko sožalje ter ostane vsem občanom v trajnem spominu.

ČRNA, dne 5. julija 1927.

„ANKER“ DOMAČI HRANILNIKI

Srečke razredne loterije

2¹/₂% vojno-odškodninska renta proti takojšnjemu plačilu in na mesečne obroke v bančni poslovalnici

Bezjak, Maribor, Gosposka ul. 25